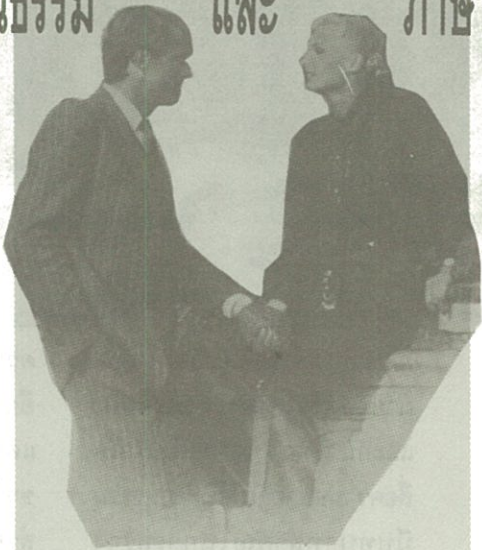

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร : มุมมองทางวัฒนธรรม และ ภาษานานาชาติ

๖

เห็นชื่อเรื่องบทความนี้คงจะแปลกใจว่าทำไมจะต้องตั้งชื่อเช่นนี้เพราะถ้า

จะพูดกันแล้วภาษาทุกภาษาที่เกิดขึ้นมาในโลกนี้ไม่ว่ามีคนพูดจำนวนมาก หรือจำนวนน้อยล้วนใช้เป็นสื่อในการสื่อสารเข้าใจกันทั้งนั้น ภาษาที่เกิดขึ้นก็เพื่อใช้เป็นเครื่องมือของมนุษย์ในการทำความเข้าใจกัน ใคร ๆ ก็เข้าใจอย่างนี้ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีเหตุผลบางประการในการใช้ชื่อบทความดังกล่าว ประการแรก ผู้เขียนได้จำกัดขอบเขตของภาษาไว้แต่เพียงภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว ดังนั้นประเด็นแรกอยากจะทำให้ผู้อ่านพิจารณาถึงก็คือ บทบาทของภาษาอังกฤษ ซึ่งเราจะเห็นว่าภาษาอังกฤษในปัจจุบันมีบทบาทอย่างกว้างขวางทั่วโลกในทุกวงการ ทุกสาขาอาชีพไม่ว่าจะเป็นวงการหรืออาชีพธุรกิจ ท่องเที่ยว คอมพิวเตอร์ และความ

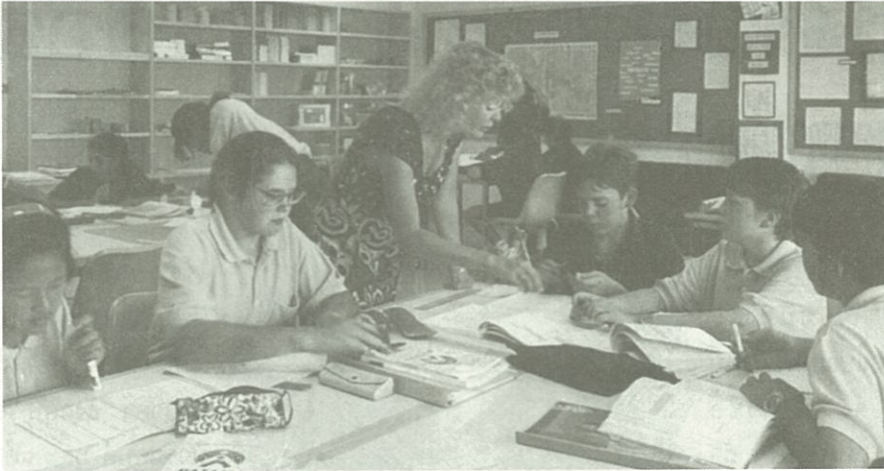

* ผศ. ปริญญา เกื้อหนูนุ

สัมพันธระหว่างประเทศ ฯลฯ จากสถิติที่ Peter Stevens (1987 : 56) กล่าวไว้ เราพบว่าพลเมืองประมาณ 350 ล้านคน

ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่หรือเป็นเจ้าของภาษา ซึ่งมีพลเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฯลฯ แต่เมื่อเรามาดูตัวเลขผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เป็นภาษาแม่ หรือไม่ใช่เจ้าของภาษาจะมีประมาณ 700-750 ล้านคน พลเมืองที่กล่าวมานี้คือผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษเป็นประจำ แต่เมื่อมองบทบาทของภาษาอังกฤษกว้างไปกว่านั้น คือรวมผู้ใช้ภาษาอังกฤษในลักษณะขอบเขตแคบหรือจำกัดกว่านี้ก็จะพบว่าผู้ใช้ภาษาอังกฤษมีจำนวนระหว่าง 1,000-2,000 ล้านคนทีเดียว การมองบทบาทของภาษาอังกฤษในลักษณะนี้เป็นการมองในมุมของการสื่อสารระหว่างประเทศ (English as an International Language) การมองภาษาอังกฤษในลักษณะนี้ทำให้เราต้องทำความเข้าใจลักษณะของภาษานานาชาติ ดังที่บิงอร์ สว่างวโรรส (2527 : 2-3) ได้กล่าว

*อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์: กศ.ม. (ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ไว้ในบทความที่แปลจาก ลารี่ อี. สมิธ ว่า เมื่อภาษาใดก็ตาม มีลักษณะเป็นภาษานานาชาติ ภาษานั้นไม่จำเป็นต้องผูกพัน กับวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง เราจะเห็นว่าภาษาอังกฤษมิได้ เป็นของผู้พูดภาษาอังกฤษเป็น ภาษาประจำชาติ เมื่อใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ ผู้ที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษา ประจำชาติและผู้พูดภาษาอังกฤษ ที่มีได้เป็นภาษาประจำชาติที่ว่ ทุกแห่ง ควรรับรู้การเปลี่ยนแปลง อย่างกว้างขวางทั้งในด้านทัศนคติ และสมมติฐานเกี่ยวกับภาษา จากความคิดและทัศนคติดังกล่าว นี้ เราจะเห็นว่า การสื่อสารทาง ภาษาอังกฤษจะสื่อสารได้ผลดี นั้นเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน ของผู้สื่อสารทั้งสองฝ่ายไม่ว่า ฝ่ายหนึ่งจะเป็นผู้ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาประจำชาติ หรืออีก ฝ่ายหนึ่งใช้ภาษาอังกฤษไม่ใช่

ภาษาประจำชาตินั้นคือ ทั้งสอง ฝ่ายต้องเข้าใจวัฒนธรรมของกัน และกัน จึงจะสามารถเรียนรู้หรือ สื่อความหมายกันได้ดี วัฒนธรรม มีบทบาทสำคัญในการสร้าง ความเข้าใจกันในการใช้ภาษา ยิ่งถ้าในกรณีผู้ที่สื่อสารระหว่าง กันฝ่ายหนึ่งเป็นเจ้าของภาษา อีกฝ่ายหนึ่งไม่ใช่เจ้าของภาษา การสื่อสารกันไม่รู้เรื่องย่อมเกิด ขึ้นได้เสมอ หรือแม้แต่การสื่อสาร ระหว่างเจ้าของภาษาด้วยกัน ถ้ามีวัฒนธรรมต่างกันการสื่อสาร ระหว่างกันถึงจะใช้ภาษาอังกฤษ ก็ย่อมจะมีปัญหาอย่างแน่นอน กระทั่งวงศักราชการได้มองเห็น บทบาทของภาษาอังกฤษใน ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จึงได้กำหนดนโยบายการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเปลี่ยนไป จากเดิมที่ว่า “เพื่อเข้าใจวัฒน ธรรมของประชาชนที่พูดภาษา อังกฤษ” เป็น “เพื่อส่งเสริม

ความเข้าใจวัฒนธรรมของชาติ อื่น เพื่อจะนำมาซึ่งมิตรภาพ และความกลมเกลียวระหว่าง ชาติ” ที่กล่าวมานี้คือเหตุผล สำคัญประการแรก คือภาษา อังกฤษเป็นภาษานานาชาติ

เหตุผลประการที่สองที่ ผู้เขียนคำนึงถึง คือภาษาเพื่อ ชีวิต ในปัจจุบันนี้เราแทบจะไม่ ต้องยกตัวอย่างอะไรมากมาย ถ้าจะพูดว่าโลกปัจจุบันเป็นโลก แห่งข้อมูลข่าวสาร โลกแห่งการ พัฒนา โลกแห่งเทคโนโลยี และ โลกแห่งการธุรกิจการค้า ใน กิจกรรมดังกล่าวที่กล่าวมานี้ภาษา อังกฤษได้เข้าไปมีบทบาทอย่าง สูง (Stevens : 1987;57) ไม่ ว่าการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษา กลางในการควบคุมการจราจร ทางอากาศ การใช้ภาษาอังกฤษ ในองค์การสหประชาชาติ และ องค์การอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การ ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อทาง

ธุรกิจ ในวงการทีวีระหว่างประเทศ หรือแม้แต่วงการเพลงสากล นี้ คือความเป็นจริงที่เราทุกคนต้องยอมรับ บทบาทดังกล่าวเป็น บทบาทของภาษาอังกฤษที่มีต่อชีวิตด้านการประกอบอาชีพ การสร้างสรรค์ความเข้าใจ และความอยู่ดีกินดีของมวลมนุษยชาติ มีความสำคัญต่อชีวิต

เหตุผลประการสุดท้ายที่จะกล่าวถึงก็คือเหตุผลในด้านการสอน การสอนภาษาอังกฤษอยู่ภายใต้อิทธิพลของนักภาษาศาสตร์กลุ่ม Structuralist (Savignnon:1987;12) เป็นเวลานาน หรือในช่วงกลางศตวรรษที่ 20 ต่อมาการสอนภาษาอังกฤษได้พัฒนาขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งการสอนด้วยวิธีการดังกล่าวจะเน้นการเข้าใจ ความหมายในระดับประโยค และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) และการสื่อสารเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุดในการสอน การใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าวต้องสอดคล้องกับสถานที่ โอกาส และเรื่องราวที่พูด

การที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงประเด็นการสอนนั้นเพื่อชี้ให้เห็นว่าสภาพสังคมได้กำหนด หรือบังคับให้มีการสอนภาษาอังกฤษ

ให้สอดคล้องกับบทบาทของภาษาอังกฤษที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้าหากการสอนไม่ได้พัฒนาตามความก้าวหน้าของสังคมแล้วก็จะเป็นตัวจุดรั้งให้การติดต่อสื่อสารของโลกข่าวสารในปัจจุบันให้มีปัญหามากมาย

การสื่อสารในปัจจุบัน หรือในอดีตนั้นได้มีการติดต่อสื่อสารในลักษณะใหญ่ ๆ 2 ลักษณะด้วยกันคือการพูดกับการเขียน ผู้อ่านบางท่านอาจจะโต้แย้งว่าไม่ใช่ยังมีลักษณะอื่น ๆ อีก อย่างไรก็ตามถ้าเราพิจารณาลักษณะหลัก ๆ ก็มีเพียงสองประการเท่านั้น ส่วนการมองที่ต่างออกไปนั้นอาจจะมองตามการใช้สื่อในการถ่ายทอดข่าวสารนั้น ๆ ก็ได้ เช่น ในการพูด เราอาจจะพูดกันตัวต่อตัว พบปะสังสรรค์กัน หรือพูดจาทางโทรศัพท์ พูดทางวิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ แต่ถ้ามองตามลักษณะของสังคม และการประกอบอาชีพ ก็อาจจะพูดได้ว่ามีการพูดจาทางธุรกิจการค้า การพูดทางการเมือง การพูดทางกฎหมาย ฯลฯ อย่างนี้เป็นต้น เช่นเดียวกับการเขียน เช่นถ้าแบ่งตามสื่อก็อาจจะกล่าวได้ว่า มีการเขียน จดหมาย เทล็กซ์ ฯลฯ เป็นต้น แต่ถ้าแบ่งตามลักษณะสังคมและงานก็อาจจะกล่าวได้ว่ามีที่การเขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ การเขียนรายงาน

การเขียนแบบฟอร์มต่างๆ เป็นต้น ที่กล่าวมานั้นเป็นลักษณะรูปแบบการสื่อสารทางภาษาในลักษณะทางการพูด และการเขียนในรูปแบบต่างๆ กัน ในตอนต้นของบทความนี้ผู้เขียนได้กล่าวไว้เล็กน้อยเกี่ยวกับปัญหาในการสื่อสาร ผู้เขียนใคร่ขอขยายความถึงปัญหา และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพควรจะเป็นอย่างไร

จะขอพูดถึงการสื่อสารโดยการพูด เป็นอันดับแรกก่อน ในขั้นแรกนี้ผู้เขียนจะพูดถึงการใช้ภาษาพูดจา พบปะทางสังคม การรู้จักคุ้นเคยโดยทั่วไปของมนุษย์เรา (ส่วนการพูดจาที่เป็นทางการธุรกิจ การเมือง หรือวิชาการ มักจะมีรูปแบบแน่นอน) การใช้ภาษาอังกฤษในการพูดจาย่อมมีปัญหาอย่างแน่นอน ปัญหาประการแรกที่เราเผชิญคือปัญหาทางวัฒนธรรม (วชิรา พงศ์ไพโรจน์ : 2534) เพราะบทสนทนาแสดงให้เห็นปัจจัยทางวัฒนธรรม ภาษาทุกภาษาก็เป็นผลสะท้อนของวัฒนธรรมคำพูดในรูปใด ๆ ก็แฝงไว้ด้วยปัจจัยทางวัฒนธรรม ผู้เขียนขอยกตัวอย่างการเรียกชื่อคน (Addressing People) การเรียกชื่อบุคคลนั้นสำหรับคนไทยแล้วก็จะเรียกตั้งแต่ พี่ น้อง ลุง ตา แต่ถ้าในที่ที่ทำงานก็อาจจะเรียก ผู้จัดการ ผู้ช่วย เจ้านาย

หรืออาจจะมีคุณ ถ้าสนิทก็อาจ จะเรียกพี่ ป้า น้า อา ส่วนใน สถานศึกษาก็จะเรียกว่า คุณครู อาจารย์ อาจารย์ใหญ่ ท่าน อธิการบดี ครูอาจารย์ก็จะเรียก ลูกศิษย์ว่า นักเรียน นักศึกษา เธอ คุณ เป็นต้น แต่ในอเมริกา (Levine, Baxter, Mc-Nulty: 1987;3-9) ในกรณีที่ทำงานใน บริษัทเดียวกันก็ไม่มีกรเรียก เหมือนคนไทยแต่จะเรียกชื่อแรก ไม่ว่าจะ เป็นลูกจ้างกับนายจ้าง ผู้จัดการกับพนักงาน ถ้าในสังคม ทั่วไปก็จะเรียกชื่อแรกเช่นกัน หรือไม่ก็ชื่อเล่น ส่วนในครอบครัวจะเรียกพ่อ (Dad) หรือแม่ (Mom) ก็เพียงพอกับแม่ตนเอง เท่านั้น ส่วนพี่หรือน้องท้องเดียวกันก็จะเรียกชื่อเล่นเช่นกัน หรือ เป็นชื่อแรก ส่วนในโรงเรียน ครู

อาจารย์ จะไม่เรียกนักเรียน นักศึกษาว่า นักเรียน นักศึกษา แต่จะเรียกชื่อแรก ถ้าเป็นกลุ่มก็ เรียกว่า คุณ (you) นักเรียน นักศึกษาก็จะไม่เรียกครูอาจารย์ ของเขาว่า คุณครู อาจารย์ แต่ จะเรียกชื่อแรก หรือชื่อเล่น ส่วน การเรียก คุณครู (teacher) นั้นเด็กเล็ก ๆ ใช้เรียก คุณครู เขาเท่านั้น ที่กล่าวมานี้เป็นเพียง ตัวอย่างเดียวทางวัฒนธรรม ยังมีตัวอย่างอื่นอย่างมากมายที่มัก จะเกิดปัญหา เช่นคนไทยอาจจะ ถามว่า (Richards, Hull and Proctor;1990) How old are you? How much is your salary? Are you married? หรือ Why don't you have any children? แต่สำหรับเจ้าของ ภาษาแล้วคำถามเหล่านี้จะมี

ปัญหามากมาย สร้างความไม่ พอใจให้กับคู่สนทนาเป็นอย่างยิ่ง

ในการพูดนอกจากคำพูดที่ ผ่างไปด้วยวัฒนธรรมแล้ว ท่า ทางต่าง ๆ ที่ใช้เวลาพูดก็แตกต่างกันด้วย (Gunzel, Cummings 1986; 3-8) ในรูปที่เห็นเป็นรูป ของคนกำลังเรียกเพื่อนให้เข้ามา ใกล้เคียงดังกล่าวถ้าใช้กับคนไทย ก็คงเข้าใจผิดแน่นอน เพราะคิดว่าคน ๆ นั้น อาจกำลังเรียกสุนัข ก็ได้ หรือในกรณีที่เห็นด้วย คน ไทยใช้ท่าทางด้วยการพยักหน้า ถ้าเป็นคนอินเดียก็จะไม่ใช่เป็น อย่างนั้น เพราะคนอินเดียจะส่าย หน้าที่เห็นด้วย ดังนั้นท่าทางก็ เป็นปัญหาหนึ่งในการสื่อความ- หมาย

This gesture in the United States means that something is good, acceptable, or "OK." However, in parts of South America, it may be interpreted to have a vulgar meaning.

เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้เป็นภาษาประจำชาติ และไม่เป็นภาษาประจำชาติ ในหลายประเทศ ดังนั้นภาษาอังกฤษในประเทศต่าง ๆ เหล่านี้มีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศตามสภาพแวดล้อม (Stevens 1987;59) ภาษาอังกฤษที่ใช้ในประเทศสิงคโปร์ก็มีเอกลักษณ์เฉพาะออกไป หรือภาษาอังกฤษในอาฟริกาตะวันออกมีลักษณะแตกต่างออกไปอีก ยิ่งถ้าเป็นภาษาอังกฤษในประเทศอินเดีย

กิริยาท่าทางที่คนตะวันตกเรียกเพื่อน

ยิ่งจะมีความแตกต่างมากขึ้นตามสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศ

นั้น หรือภาษาอังกฤษในประเทศฟิลิปปินส์ก็มีรูปแบบไปอย่างหนึ่ง ดังนั้นภาษาอังกฤษในแต่ละประเทศจึงมีเอกลักษณ์เฉพาะที่เราจะต้องทำความเข้าใจ แม้แต่ภาษาอังกฤษแบบบริติช กับแบบอเมริกัน ก็มีความแตกต่างกันมากมายในทุกระดับ (บังอรสว่างวโรธ 2527 : 25-32) ไม่ว่าจะพูดถึงในระดับไหน เช่น เมื่อเราพูดถึงระดับคำ หรือศัพท์ ก็จะต้องพบความแตกต่างเหล่านั้นดังตัวอย่างล่างนี้

ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน (American English)	ภาษาอังกฤษแบบบริติช (British English)	ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน (American English)	ภาษาอังกฤษแบบบริติช British English)
furniture store	furnishing store	work out	training
faculty	teaching staff	sidewalk	pavement
to fill	to fulfill	can opener	tin-opener
truck	lorry	fish-dealer	fish-monger
billion	milliard	paperboy	newsboy
hallway	corridor	check	bill
mailbox	letter box	mail	post
five and ten-cent store	bazaar		

ในด้านศัพท์นั้นนอกจากจะมีความแตกต่างในด้านความหมายยังมีความแตกต่างในด้าน

การสะกด ในด้านรูป เป็นต้น และเมื่อพูดถึงด้านไวยากรณ์ก็พบความแตกต่างมากมายเช่น

กัน แต่ผู้เขียนขอยกตัวอย่างมาเพียงเล็กน้อย (Stevens 1987; 59) ดังนี้

ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน	ภาษาอังกฤษแบบบริติช
- in the hospital	- in hospital
- the book will be published Friday	- the book will be published on Friday
- I already had my break fast	- I've already had my breakfast
- Do you have your passport with you ?	- Have your got your passport with you ?
- Yes, I do.	- yes, I have.

ในการออกเสียงก็เช่นเดียวกัน มีความแตกต่างกันในการออกเสียงพยัญชนะควบ การออกเสียง r, t การ stress ผู้เขียนขอยกตัวอย่างเรื่องการออกเสียง t ระหว่างเสียงสระชาวอเมริกัน จะออกเสียงแตกต่างออกไป เช่น คำ writer, waiting, matter ชาวอเมริกันจะออกเสียงคล้าย คำ rider, wading, madder

และถ้าเป็นเสียง r ชาวอเมริกัน จะออกเสียง r ที่ติดกับสระกลั้กับสระนั้น ๆ ไปด้วย เช่น คำว่า bird, peer, park ฯลฯ ซึ่งถ้าเป็นชาวอังกฤษจะไม่มีเสียง r อยู่เลย ถ้าจะดูการ stress คำก็เช่นเดียวกัน เราจะพบได้มากมาย แต่จะยกตัวอย่างเพียงเล็กน้อยดังนี้

ภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน	ภาษาอังกฤษแบบบริติช
Cigarette	Cigarette
Address	address

นอกจากความแตกต่างดังกล่าวแล้วเรายังพบความแตกต่างในการเขียนจดหมายธุรกิจ เช่นการเขียนวันที่แบบอเมริกัน จะเขียนว่า October 13, 1989 แต่แบบบริติชจะเขียนว่า 1st Octber, 1989 และเมื่อพูดถึงคำขึ้นต้นจดหมายก็จะพบความ

แตกต่างแบบอเมริกันจะเขียนว่า Gentlemen: แบบอังกฤษจะเขียนว่า Dear Sirs, ในเรื่องตัวจดหมายแบบอเมริกันมักจะย่อหน้า ส่วนคำลงท้ายจดหมายก็แตกต่างกัน แบบอเมริกันจะเขียนว่า Sincerely yours, Sincerely,

Cordially แบบบริติชจะเป็น Yours faithfully, Yours sincerely, ความแตกต่างที่กล่าวมานี้อาจทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารได้แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะก่อให้เกิดปัญหาได้ทั้งหมด

ความแตกต่างที่สำคัญประการหนึ่งที่สะท้อนออกมาทางวัฒนธรรมที่ชัดเจน จะมีผลต่อการสื่อสารคือคำอุทานที่แสดงความรู้สึกต่าง ๆ (วิชา พงศ์-ไพโรจน์ 2534:65-66) เช่นเมื่อเรารู้สึกแปลกใจภาษาอังกฤษจะอุทานว่า "Oh" หรือเกิดความเจ็บปวดก็จะอุทานว่า "Ouch" หรือเมื่อทำของตกพื้นก็จะอุทานว่า "whoops!" หรือผู้หญิงจะใช้คำว่า "Eeek!" เมื่อรู้สึกตกใจ เป็นต้น คำอุทานเหล่านี้แน่นอนว่าจะไม่เหมือนกับคำอุทานภาษาไทยแต่อาจมีความคล้ายคลึงบ้างก็เพียงเล็กน้อย

ความแตกต่างที่มักจะมองเห็นชัดเจนในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารอีกอย่างหนึ่งคือ คำสุภาษิต ขอให้ผู้อ่านลองสังเกตสุภาษิตบทนี้ (Ridout and writing 1979;150-151) A stitch in time saves nine ความหมายก็คือควรรีบแก้ปัญหาตั้งแต่ต้นดีกว่าจะรอให้ปัญหาลูกกลมใหญ่โต ถ้าจะให้ตรงกับสุภาษิตไทยก็น่าจะพูดว่า "ดับ

“ไฟแต่ต้นลม” ผู้อ่านพอจะมองเห็นแล้วว่าสุภาสิตของแต่ละภาษา และชนชาตินั้นแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมของสังคม สังคมแตกต่างกันภาษาที่ใช้ (ถึงแม้จะเป็นภาษาเดียวกัน) ก็จะมีลักษณะแตกต่างกัน การสื่อสารระหว่างผู้คนในสังคมที่ต่างกัน ถึงแม้ใช้ภาษาอังกฤษเหมือนกันก็ต้องคำนึงถึงประเด็นความแตกต่างที่กล่าวมาข้างต้น

การสื่อสารระหว่างมนุษย์นอกจากจะพูดจากันก็ยังมี การเขียนติดต่อกัน การเขียนติดต่อกันส่วนมากก็มีตั้งแต่การเขียนติดต่อกันทางสังคม ธุรกิจ วิชาการ องค์การการเมือง และองค์การระหว่างประเทศ แต่โดยทั่วไปแล้วการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในรูปการเขียน มักจะไม่เกิดปัญหามากมายเหมือนกับการพูด ทั้งนี้เพราะว่าในการเขียนนั้น มักมีแบบฟอร์ม วิธีการเขียน ศัพท์เฉพาะที่แน่นอนที่รับรู้กันระหว่างผู้คนในแวดวงนั้น ๆ จึงไม่ค่อยจะมีอุปสรรค

มากมายเหมือนกับการสื่อสารโดยการพูด

ผู้อ่านพอจะมองเห็นแล้วว่า การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารต่อกันมีปัญหาอะไรบ้างที่จะเกิดขึ้น สำหรับผู้ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารก็ควรตระหนักว่าเราควรคำนึงถึงอะไรบ้างในการใช้ภาษาจึงใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นต้องเข้าใจ วัฒนธรรม เข้าใจภาษา ท่าทาง เข้าใจการออกเสียง เข้าใจคำอุทาน และรวมทั้งเข้าใจว่าควรพูดสิ่งใดและไม่ควรพูดสิ่งใด เวลาใด ส่วนครูผู้สอนนั้นต้องตระหนักเสมอว่าเราสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้นักศึกษานำไปใช้ให้สื่อสารกันได้เข้าใจ เกิดดอกผลมากมาย การสอนของเราจึงไม่ใช่สอนเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจประโยค หรือไวยากรณ์อย่างเดียว แต่ต้องเข้าใจว่าสิ่งนั้น ประโยคนั้นควรใช้เมื่อใด สถานที่ใด และใช้อย่างไร น่าจะสำคัญมากด้วย ครูควรจัดปัญหาที่เป็นอุปสรรคที่เป็นปัญหา

ในการสื่อสารโดยการเพิ่มเติม การสอนสิ่งเหล่านั้นเข้าไป และก็เชื่อว่าจะใช้ภาษาอังกฤษนั้นกับเจ้าของภาษาเพียงอย่างเดียว แต่ภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ ผู้สอนจำเป็นต้องสอนให้นักศึกษายอมรับ และเข้าใจบทบาทของภาษาอังกฤษในประเด็นนี้ เพราะในชีวิตจริงนักศึกษาอาจจะไม่มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาเลย แต่อาจจะมีโอกาสพูดภาษาอังกฤษทุกวันกับชาวญี่ปุ่น ฮองกง เป็นต้น ดังนั้นผู้สอนต้องสร้างทัศนคติที่ว่า นักศึกษาควรต้องพยายามใช้ภาษาอังกฤษกับคนต่างชาติได้ทุกชาติอย่างไม่มีปัญหา และที่สำคัญที่สุดก็คือ การเรียนภาษาทุกภาษาในปัจจุบันไม่ได้เรียนเพื่อรู้ แต่เนื่องจากโลกปัจจุบันเล็กลง เราในฐานะของครูน่าจะตระหนักว่าเราสอนให้นักศึกษานำไปใช้ เพื่อประโยชน์ของสังคม อาชีพมากกว่า ที่จะคิดว่าสอนให้พวกเขาู้เข้าใจก็เพียงพอแล้ว

บรรณานุกรม

- บั้งอร สว่างวโรธ. “ภาษาอังกฤษที่ใช้เป็นภาษานานาชาติ.” *ภาษาปริทัศน์*. 5, 1, 2527 หน้า 1-12.
- _____. “ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันและแบบบริติช.” *ภาษาปริทัศน์*. 5, 1, 2527 หน้า 24-37.
- วชิรา พงศ์ไพโรจน์. “เราใช้บทสนทนาเพื่ออะไร เมื่อไรและจะมีวิธีการสอนอย่างไร” *ภาษาและภาษาศาสตร์*. 10, 1, กรกฎาคม-ธันวาคม 2534 หน้า 64-87.
- Genzel, Rhona B. and Cummings, Martha Graves. **Culturally Speaking**. New York : Harper & Row, 1986.
- Levine, Deena R., Baxter, Jim and McNulty, Piper. **The Culture Puzzle**. New Jersey : Prentice-Hall, 1987.
- Ridout, Ronald and Clifford, Writing. **English Proverbs Explained**. London : Pan Books, 1979.
- Stevens, Peter. “English as International Language, English Teaching.” *Forum*. Vol. xxv, No. 4, October 1987, pp. 56-64.